

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Кафедра вогневої та тактико-спеціальної підготовки факультету безпеки державного кордону

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ООК 16 «ОРГАНІЗАЦІЯ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ»**

(обов'язкова освітня компонента/для набору 2021 року)

ОПП «ПРАВООХОРОННА ДІЯЛЬНІСТЬ»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 26 Цивільна безпека

Спеціальність: 262 Правоохоронна діяльність

Кваліфікація: магістр правоохоронної діяльності

Професійна кваліфікація: офіцер оперативно-тактичного рівня Державної прикордонної служби України

Форма здобуття освіти: денна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

В межах курсу дисципліна визначає зміст майбутньої діяльності командира (начальника) при плануванні, організації і проведенні занять з вогневої підготовки (бойових стрільб), в системі професійної підготовки, організації експлуатації стрілецької зброї. Вона є взаємопов'язаною з іншими дисциплінами для підготовки слухачів оперативно-тактичного рівня.

Метою вивчення навчальної дисципліни є підготовка висококваліфікованих офіцерів Державної прикордонної служби України, спроможних організувати і методично правильно планувати та проводити заняття з вогневої підготовки (бойових стрільб) з озброєння та військової техніки прикордонних підрозділів, організувати облік, збереження, видачу стрілецької зброї, засобів індивідуального захисту і активної оборони та боєприпасів, організовувати якісне обслуговування і підготовку до бойового застосування комплексів озброєння бойових машин.

Завдання навчальної дисципліни:

- розвиток у слухачів професіональних умінь і навичок необхідних для виконання завдань в різних умовах обстановки;
- формування у слухачів професійних (правових) знань та вмінь у сфері професійної безпеки осіб та об'єктів, які знаходяться під охороною;
- формування у слухачів високих моральних і професійних якостей;
- виховання дисциплінованості, упевненості у своїх силах, а також здатності долати тривалі фізичні і морально-психологічні навантаження, формування готовності до дій зі зброєю у різних ситуаціях оперативно-службової діяльності і правомірного припинення протиправних дій у складі підрозділу, групи/мікрогрупи та самостійно.

Результати навчання

В результаті вивчення дисципліни слухачі повинні **вивчити:**

- існуючі норми постачання ракетно-артилерійського озброєння, військово-технічного майна та стрільбищного обладнання, засобів індивідуального захисту та активної оборони;
- існуючі норми утримання боєприпасів у підрозділах охорони державного кордону;
- організацію та проведення занять з вогневої підготовки у тирі академії та військовому стрільбищі;
- організацію та проведення занять початкового етапу підготовки з автомата Калашникова АК74 та пістолета Макарова (ПМ) на військовому стрільбищі;
- організацію та проведення занять базового етапу підготовки з автомата Калашникова АК74 та пістолета Макарова(ПМ) на військовому стрільбищі;
- організацію та проведення занять службово-прикладного етапу підготовки з автомата Калашникова АК74 та пістолета Макарова(ПМ) на військовому стрільбищі;
- порядок організації, збереження, видачі стрілецької зброї та боєприпасів на складі ракетно-артилерійського озброєння органу охорони Державного кордону;
- види позицій та ступенів готовності зброї для бойового застосування.

вміти:

- організовувати та методично правильно організовувати та проводити заняття з вогневої підготовки з персоналом підрозділів охорони Державного кордону;

- ефективно використовувати навчально-тренувальні засоби під час навчання;
- самостійно вивчати нові зразки озброєння, приладів прицілювання та спостереження, способи бойового застосування;
- здійснювати нарахування боєкомплекту для підрозділів органу охорони Державного кордону;
- вести вогонь з індивідуальної зброї по різних цілях у ході виконання завдань;
- надавати першу медичну допомогу.

ознайомитися:

- з порядком складання таблицю належності ракетно-артилерійського озброєння органу охорони Державного кордону;
- з основними положеннями з організації експлуатації стрілецької зброї;

Місце дисципліни «**ОРГАНІЗАЦІЯ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ**» відноситься до військово-технічних дисциплін, є основою для оперативного-тактичних дисциплін і тим самим грає важливу роль у професійній підготовці слухачів по курсу командно-штабної діяльності, як мирного так і воєнного часу. Ця дисципліна визначає зміст майбутньої діяльності командира (начальника) при плануванні, організації і проведенні занять з організації вогневої підготовки в системі професійної підготовки, організації експлуатації стрілецької зброї. Вона є взаємопов'язаною з іншими дисциплінами для підготовки слухачів оперативного-тактичного рівня.

Поточний контроль проводиться при проведенні всіх видів занять, а також виконання вправ стрільб.

Підсумковий контроль проводиться у формі диференційованого заліку.

Оцінювання здійснюється на підставі « Положення про систему поточного і підсумкового оцінювання знань слухачів і курсантів НАДПСУ» та положень «Курсу стрільб зі стрілецької зброї, бойових машин, катерів морської охорони в Державній прикордонній службі України», затвердженого наказом МВС України від 10 травня 2016 року, № 367.

ВИКЛАДАЧІ: згідно форми А-4.03.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Фізичне виховання, Особиста безпека та застосування сили, Вогнева підготовка, Оперативно-службова діяльність відділу прикордонної служби, Захист Державного кордону.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Тир НАДПСУ, Стрільбище Ракове.

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ЄКТС	Кількість годин													Форми підсумкового контролю										
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота							Індивідуальна робота						Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік					
					лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	лабораторні заняття	семінари	рольові ігри	контрольна робота	модульний контроль	підсумковий контроль	-----	Усього	Індивідуальна робота зі зброєю					конспект з теми	переклад текстів	розрахункове завдання	курсова робота	ІРГР
1	1	3	90	42	4	4		30					4		18	18							30		+	
Усього за дисципліну		3	90	42	4	4		30					4		18	18							30		+	

Основні методи навчання: МН 1.1; МН 1.2; МН 1.3; МН 1.4; МН1.5; МН 2.2; МН3.2; МН3.3.

Основні методи контролю навчальних досягнень: : МК 1.1; МК 1.2; МК 1.3; МК 1.5; МК 1.6; МК 2.1; МК 2.4; МК 2.8; МК 2.9; МК 2.10; МК 3.1; МК 3.2; МК 3.4; МК 3.5; МК 4.1; МК 4.2; МК 4.3; МК 4.5.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ СЛУХАЧАМИ

Шифр	Компетентність	Методи контролю
Загальні компетентності		
ЗК-2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях в умовах неповної/недостатньої інформації, суперечливих вимог та зміни умов обстановки.	МК1.5; МК1.6; МК2.9; МК2.10; МК 3.4; МК 3.5; МК4.1; МК4.2; МК 4.5.
ЗК-5	Здатність планувати та управляти часом, а також до адаптації та дії в новій ситуації/зміні правового режиму в державі.	МК1.5; МК1.6; МК2.9; МК2.10; МК 3.4; МК 3.5; МК4.1; МК4.2; МК 4.5.
ЗК-6	Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.	МК1.5; МК1.6; МК2.9; МК2.10; МК 3.4; МК 3.5; МК4.1; МК4.2; МК 4.5.
ЗК-7	Здатність до адаптації та дії у новій ситуації та зміні правового режиму в державі.	МК1.5; МК1.6; МК2.9; МК2.10; МК 3.4; МК 3.5; МК4.1; МК4.2; МК 4.5.
ЗК-8	Здатність приймати обґрунтовані рішення в складних і непередбачуваних умовах.	МК1.5; МК1.6; МК2.9; МК2.10; МК 3.4; МК 3.5; МК4.1; МК4.2; МК 4.5.
ЗК-9	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	МК1.5; МК1.6; МК2.9; МК2.10; МК 3.4; МК 3.5; МК4.1; МК4.2; МК 4.5.
ЗК-10	Здатність організовувати та керувати професійним розвитком осіб, груп/підлеглих, здійснювати оцінку стратегічного їх розвитку та забезпечувати високу якість виконання поставлених завдань.	МК1.5; МК1.6; МК2.9; МК2.10; МК 3.4; МК 3.5; МК4.1; МК4.2; МК 4.5.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності		
СК-2	Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків	МК1.5; МК1.6; МК2.9; МК2.10; МК 3.4; МК 3.5; МК4.1; МК4.2; МК 4.5.
СК-4	Спроможність організовувати і керувати діяльністю підрозділів, створених для виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності, а також організовувати оперативно-розшукову діяльність органу охорони державного кордону	МК1.5; МК1.6; МК2.9; МК2.10; МК 3.4; МК 3.5; МК4.1; МК4.2; МК 4.5.
СК-6	Здатність керувати самостійною роботою осіб, що навчаються, та бути наставником для молодших колег у процесі набуття і вдосконалення ними професійних	МК1.5; МК1.6; МК2.9; МК2.10; МК 3.4; МК 3.5;

Шифр	Компетентність	Методи контролю
	навичок	МК4.1; МК4.2; МК 4.5.
СК-8	Здатність оцінювати обстановку на ділянці відповідальності, визначено і наполегливо ставити професійні завдання та організовувати підлеглих до їх виконання, брати на себе відповідальність за результати виконання цих завдань у різних умовах обстановки	МК1.5; МК1.6; МК2.9; МК2.10; МК 3.4; МК 3.5; МК4.1; МК4.2; МК 4.5.
СК-10	Здатність аналізувати, оцінювати й застосовувати сучасні інформаційні технології під час вирішення професійних (наукових) завдань, формувати та застосовувати сучасні системи підтримки прийняття рішень	МК1.5; МК1.6; МК2.9; МК2.10; МК 3.4; МК 3.5; МК4.1; МК4.2; МК 4.5.
СК-11	Здатність взаємодіяти з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності та здатність до діяльності в системі інтегрованого управління кордонами	МК1.5; МК1.6; МК2.9; МК2.10; МК 3.4; МК 3.5; МК4.1; МК4.2; МК 4.5.
СК-13	Здатність у передбачуваних законом випадках застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми під час службової діяльності у разі отримання інформації чи безпосередньо виявлення ознак правопорушення перебуваючи на місці події та в інших службових ситуаціях у ході оперативно-службової діяльності та під час бойових дій	МК1.5; МК1.6; МК2.9; МК2.10; МК 3.4; МК 3.5; МК4.1; МК4.2; МК 4.5.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ СЛУХАЧАМИ

Шифр	Компетентність	Методи навчання	Оцінювання
ПРН-1	Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців; зокрема під час публічних виступів, дискусій, проведення занять	МН 1.1; МН 1.2; МН1.4; МН1.5; МН3.2.	МК1.5; МК1.6; МК2.9; МК2.10; МК 3.4; МК 3.5; МК4.1; МК4.2; МК 4.5.
ПРН-3	Організовувати та керувати діяльністю підрозділів, які здійснюють правоохоронну діяльність, оперативно-службову діяльність органу охорони державного кордону, комплексне функціонування підсистем побудови охорони державного кордону, а також ефективно застосування сил і засобів у різних умовах обстановки	МН1.1; МН 1.2; МН1.4; МН1.5; МН3.2; МН3.3.	МК1.5; МК1.6; МК2.9; МК2.10; МК 3.4; МК 3.5; МК4.1; МК4.2; МК 4.5.
ПРН-4	Узагальнювати практичні результати роботи і пропонувати нові рішення, з урахуванням цілей, обмежень, правових, соціальних, економічних та етичних аспектів	МН1.1; МН 1.2; МН1.5; МН3.2;	МК1.5; МК1.6; МК2.9; МК2.10; МК 3.4; МК 3.5; МК4.1; МК4.2; МК 4.5.
ПРН-7	Оцінювати і забезпечувати якість виконуваних робіт у процесі управ-	МН1.1; МН1.2; МН1.5;	МК1.5; МК1.6; МК2.9;

Шифр	Компетентність	Методи навчання	Оцінювання
	<p>ліній правоохоронним підрозділом, органом охорони державного кордону щодо повсякденної та оперативно-службової діяльності в різних умовах обстановки, а також розробляти відповідні аналітичні та інформаційні матеріали, оперативно-службові та бойові документи щодо управління органом охорони державного кордону та частинами і з'єднаннями Збройних Сил України, робити усні та письмові звіти та доповіді</p>	<p>МН 3.2; МН 3.3.</p>	<p>МК2.10; МК 3.4; МК 3.5; МК4.1; МК4.2; МК 4.5.</p>
ПРН-9	<p>Використовувати у професійній діяльності сучасні інформаційні технології, бази даних та стандартне і спеціалізоване програмне забезпечення оперативно-службової діяльності органів Державної прикордонної служби України</p>	<p>МН 1.1; МН1.2; МН 1.4; МН 1.5; МН 3.2; МН 3.3.</p>	<p>МК1.5; МК1.6; МК2.9; МК2.10; МК 3.4; МК 3.5; МК4.1; МК4.2; МК 4.5.</p>
ПРН-17	<p>Розуміти основи забезпечення національної безпеки, особливості застосування спеціальних засобів (вогнепальної зброї, спеціальний засобів, засобів фізичної сили); технології захисту даних, методи обробки, накопичення та оцінювання інформації; інформаційно-аналітичної роботи, бази даних (у тому числі міжвідомчі та міжнародні); оперативні та оперативно-технічні засоби, здійснення оперативно-розшукової діяльності) в повсякденних умовах та під час бойових дій</p>	<p>МН1.1; МН 1.2; МН 1.4; МН 1.5; МН3.2; МН 3.3.</p>	<p>МК1.5; МК1.6; МК2.9; МК2.10; МК 3.4; МК 3.5; МК4.1; МК4.2; МК 4.5.</p>
ПРН-23	<p>Застосовувати знання міжнародних та національних стандартів і принципів дотримання прав людини для забезпечення законності і правопорядку з використанням оптимізованих методів й засобів забезпечення публічної безпеки і порядку в межах виконання своїх посадових обов'язків</p>	<p>МН1.1; МН 1.2; МН 1.4; МН 1.5; МН 3.2; МН 3.3.</p>	<p>МК1.5; МК1.6; МК2.9; МК2.10; МК 3.4; МК 3.5; МК4.1; МК4.2; МК 4.5.</p>

Тематичний план

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
1			2 (12)	НОРМИ УТРИМАННЯ ТА ЕШЕЛОНУВАННЯ ЗБРОЇ ТА БОЄПРИПАСІВ В ОРГАНАХ ОХОРОНИ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ	
	1	лекція	2	Норми постачання та норми утримання боєприпасів у ДПСУ 1. Норми постачання ракетно-артилерійського озброєння, військово-технічного майна стрільбищного обладнання, засобів індивідуального захисту та активної оборони у ДПСУ. 2. Норми утримання боєприпасів у ДПСУ. 3. Склад та ешелонування боєприпасів у підрозділах охорони Державного кордону.	[1.3], с. 1-16 [1.7], с. 1-26
		сам. робота	4	Основні положення з організації експлуатації стрілецької зброї у відділах охорони Державного кордону 1. Контроль за організацією експлуатації стрілецької та особистої зброї, боєприпасів і засобів активної оборони у відділах ДПСУ. 2. Організація обліку, зберігання стрілецької та особистої зброї, боєприпасів і засобів активної оборони у відділах ДПСУ. 3. Порядок видачі стрілецької зброї у відділах ДПСУ	[1.6], с. 1-10
		сам. робота	4	Порядок зберігання, видачі особистої зброї та боєприпасів у відділах охорони Державного кордону 1. Порядок зберігання, обліку особистої зброї у відділах ДПСУ. 2. Порядок видачі особистої зброї в службове користування персоналу відділу. 3. Особливості зберігання, обліку та видачі пристроїв для відстрілу патронів з гумовою кулею.	[1.6], с. 10-12
		сам. робота	4	Форми облікових документів 1. Порядок складання, оформлення і ведення облікових документів. 2. Порядок списання з обліку боєприпасів, витрачених на навчальну практику та під час несення служби. 3. Порядок зберігання, обліку особистої зброї і її видачі в службове користування персоналу штабу та підрозділів управління органу.	[1.8], с. 23-25; 26-34; 70-76

2			2 (6)	ЗАСОБИ ПОСИЛЕННЯ ПРИКОРДОННИХ ПІДРОЗДІЛІВ ОРГАНІВ ОХОРОНИ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ	
	1	групове	2	Застосування протитанкових та протиповітряних засобів 1. Призначення, основні тактико-технічні характеристики, загальна будова та застосування ПТРК 9К111. 2. Призначення, основні тактико-технічні характеристики, загальна будова та застосування ПЗРК 9К38.	[3.13], с.3-43 [3.14], 3-36 [3.15], с.3-43
		сам. робота	6	Вогневі можливості засобів посилення прикордонних підрозділів 1. Вогневі можливості ПТРК. 2. Вогневі можливості ПЗРК.	
3			2 (6)	ОЗБРОЄННЯ ТАНКІВ, БОЙОВИХ МАШИН АРМІЙ ІНОЗЕМНИХ ДЕРЖАВ	
	1	лекція	2	Стан сучасного озброєння танків, бойових машин армій іноземних держав 1. Озброєння танків, бойових машин армій іноземних держав. 2. Сучасні боєприпасів для озброєння танків та бойових машин. 3. Тенденції та перспективи розвитку сучасного озброєння танків, бойових машин.	[3.9], с 5-20 [3.11], с 45-70 [3.12]
		сам. робота	6	Вогневі можливості озброєння танків, бойових машин армій іноземних держав	[3.9], с 5-20 [3.11], с 45-70 [3.12]
4			30 (24)	ОРГАНІЗАЦІЯ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ В ОРГАНІ ОХОРОНИ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ	
		інд. робота	4	Основні положення «Курсу стрільб зі стрілецької зброї, бойових машин, катерів морської охорони в ДПСУ». 1. Загальні положення. 2. Перевірка бою та приведення до нормального бою автомата Калашникова АК-74.	[1.1], с.9-16
		сам. робота	6	Організація та проведення занять з вогневої підготовки на військовому стрільбищі. 1. Структура курсу стрільб. 2. Документація яка ведеться на військовому стрільбищі. 3. Підготовка мішеневого поля.	[1.1], с.4-16

		інд. робота.	6	Етапи підготовки персоналу ДПСУ з вогневої підготовки 1.Етапність підготовки. 2. . Вивірка оптичного прицілу до снайперської гвинтівки Драгунова ПСО-1.	[1.1], с. 41-50
		інд. робота	4	Оцінка вогневої підготовки. 1. Індивідуальна оцінка вогневої підготовки. 2. Оцінка підрозділу.	[1.1], с. 60-75
		інд. робота	4	Обов'язки осіб, які організують та обслуговують стрільбу 1. Обов'язки старшого керівника стрільби. 2. Обов'язки керівника стрільби на ділянці. 3. Перевірка бою та приведення до нормального бою ручного кулемета Калашникова РПК-74.	[1.1], с. 21-31
	1	групове	2	Організація та проведення стрільб в органах охорони Державного кордону. 1. Призначення посадових осіб, які організують та обслуговують проведення стрільб. 2. Обов'язки посадових осіб, які організують та обслуговують стрільбу. 3. Документація яка ведеться на військовому стрільбищі. 4. Відпрацювання наказу начальника органу Держприкордонслужби «Про організацію проведення стрільб(навчань) та забезпечення виконання заходів безпеки».	[1.1], с. 21-31
	2	практичне ВСП	6	Організація та проведення початкового етапу вогневої підготовки в ООДК. 1. Початковий етап підготовки персоналу ДПСУ. 2. Практичне виконання вправ стрільб початкового етапу зі стрілецької зброї	[1.1], с.30-60
	3	тир	4	Організація та проведення занять в тирі. 1. Практичне виконання вправ стрільб початкового етапу зі стрілецької зброї 2. Практичне виконання базових вправ стрільб зі стрілецької зброї.	[1.1], с.47-85
	4	практичне ВСП	6	Організація та проведення базового етапу вогневої підготовки в ООДК. 1. Базовий етап підготовки персоналу ДПСУ. 2. Практичне виконання базових вправ стрільб зі стрілецької зброї	[1.1], с.30-60
	5	практичне ВСП	6	Організація та проведення базового етапу вогневої підготовки в ООДК службово-прикладного етапу на військовому стрільбищі. 1. Формування службово-прикладної вправи. 2. Порядок оцінювання службово-прикладної вправи. 3. Практичне виконання службово-прикладної вправи.	[1.1],с.53-54

	6	практичне ВСП	6	Організація та проведення базового етапу вогневої підготовки в ООДК в нічних умовах 1. Обов'язки посадових осіб щодо організації стрільби в нічних умовах. 2. Практичне виконання вправ стрільб з пістолета Макарова(ПМ). 3. Практичне виконання вправ стрільб з автомата Калашникова АК74. 4. Практичне виконання вправ стрільб з кулемета Калашнікова. 5. Практичне виконання вправ стрільб зі снайперської гвинтівки.	[1.1], с.30-60
	7	тир	2	Організація та проведення занять в тирі. 1.Формування службово-прикладної вправи. 2. Порядок оцінювання службово-прикладної вправи Практичне виконання службово-прикладної вправи. 3. Практичне виконання службово-прикладної вправи	[1.1], с.47-85
		Підсум- ковий конт- роль	4		
Усього за дисципліну			42/48=90		

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Нормативно-правові акти

1.1. Курс стрільб. Наказ МВС № 367 від 10 травня 2016 року.

1.2. Положення зі служби польових навчальних центрів та військових стрільбищ ДПСУ. Видавництво НАДПСУ. 2004 р.

1.3. Наказ Голови ДПСУ № 26 т.

1.4. «Інструкція про застосування зброї, бойової техніки, озброєння кораблів (катерів), літаків і вертольотів Державної прикордонної служби України, спеціальних засобів та заходів фізичного впливу під час охорони Державного кордону та виключної (морської) економічної зони України» наказ адміністрації Державної прикордонної служби України № 200 від 21.10. 2003 року.

1.5 Положення з організації охорони Державного кордону ДПСУ.

1.6. Тимчасова інструкція про організацію обліку, зберігання і видачі стрілецької та особистої зброї, боєприпасів і засобів активної оборони у відділах Державної прикордонної служби. Наказ Адміністрації Державної прикордонної служби України № 421 від 31.05.2006 року.

1.7. Наказ Командувача Прикордонних військ України «Про річні норми витрачання боєприпасів на бойову підготовку Прикордонних військ України» № 0115 від 15.09.2000 року.

1.8. «Інструкція про організацію обліку, зберігання і видачу стрілецької зброї, боєприпасів та засобів активної оборони в органах Державної прикордонної служби України» наказ Голови ДПСУ № 925ДСК від 10.12. 2004 року.

1.9.Табель належності ракетно-артилерійського озброєння (пояснення по складанню).

2. Базова література

- 2.1. Методика вогневої підготовки прикордонних підрозділів. Видавництво НАПВУ 2002 р., с. 219
- 2.2. Навчально-методичний збірник. Спеціальні засоби.
- 2.3. Навчальний посібник. «Особиста безпека та застосування сили: алгоритм надання першої медичної допомоги».
- 2.4. Методика огневой підготовки мотострелковых подразделений. - М.: Воениздат. 1978. - 231 с.

3. Допоміжна література

- 3.1. Огневая підготовка мотострелковых подразделений. - М.: Воениздат, 1988. - 237 с.
- 3.2. Основы ученого процесса высшего военного ученого заведения. Л.: ВАА, 1977. - 13 с.
- 3.3. Обучение стрельбе из трелкового оружия и оружия боевых машин пехоты на учебно-тренировочных средствах. М. Воениздат, 1981. – 192 с.
- 3.4. Энциклопедия современного оружия и боевой техники. В 2 т. Т. 2/ Н. Л. Волковский. – М.: ООО «Издательство АСТ»; СПб.: ООО «Издательство «Полигон», 2002.-584 с.
- 3.5. «Артиллерия и стрелковое ооружение» №7, 2002. «Особенности развития бронебойных подкалиберных снарядов».
- 3.6. «Военный парад» №2, 1997. «Модернизация – основное направление развития военной техники». Аркадий Шипунов, Сергей Березин.
- 3.7. Журнал «Альманаха» сатья «Бронетехника в современных военных конфліктах» Виктор Сергеев, кандидат военных наук.
- 3.8. С. А. Диков, М. М. Растопшин, А. А. Лукьяница, С. А. Почкин. Вестник бронетанковой техники, №5. 1990
- 3.9. Конструкция и расчет танков и БМП. Учебник. Чобиток В.А., Данков Е.В. Брижинева Ю.Н. и др. -М.: Военное издательство, 1984
- 3.10 О развитии вооружения танков. А. Шипунов, С. Березин, В. Дудка, Военный парад №3, 2000
- 3.11. Основные проблемы существующего парка бронетанкового вооружения и военной техники и направления его совершенствования на среднесрочную перспективу. А.И. Адамчук, председатель НТК БТВТ ГАБТУ МО РФ (г. Москва).
- 3.12. Особенности развития бронебойных подкалиберных снарядов. И. Б. Чепков. «Артиллерия и стрелковое вооружение» № 7, 2002.
- 3.13. Переносный противотанковый комплекс 9К111. Техническое описание. М., Воениздат., 1981 г.
- 3.14. Изделие 9К111. Инструкция по эксплуатации.М., Воениздат., 1975 г.
  - а. ПТУРС 9М113. Техническое описание и инструкция по эксплуатации.М., Воениздат., 1978 г.
- 3.16. Методичний посібник для проведення занять з технічної підготовки зенітних підрозділів військ ППО СВ. Хмельницький-2014 рік
- 3.17. Руководство службы. 12,7-мм станковый пулемёт обр. 1938 г. на универсальном станке обр. 1938 г - 1940 г.
- 3.18. Наставление по стрелковому делу. 12,7-мм пулеметы обр. 1938/46 г. и обр. 1938 г. - 1971
- 3.19. Руководство по ремонту. 12,7-мм пулеметы обр. 1938/46 г. и обр. 1938 г. (ДШК), универсальный станок обр. 1938 г. и зенитный пулеметный прицел обр. 1943 г. - 1975 г.

- 3.20. 120-мм возимый миномет 2С12. Техническое описание и инструкция по эксплуатации. М.: Военное издательство МВС СССР, ГАУ ВС СССР, 1946 г. - 100 с
- 3.21. Инструкция к 82-мм батальонному миномету образца 1941 г (82 БМ-41). М., Воениздат (Главное артиллерийское управление Красной Армии), 1941. - 8 стр., илл.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ (ІНТРАНЕТІ)

<http://10.241.24.9/moodle/course/index.php?categoryid=12>

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до положення <https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-12.01.-.pdf>.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивної критики.

Загальну оцінку за аудиторну, самостійну (індивідуальну) роботу необхідно вираховувати як середньоарифметичну з поточних оцінок, шляхом ділення суми оцінок (5,4,3,2), на кількість оцінок отриманих протягом модуля (семестру, періоду вивчення дисципліни), яка визначена робочою програмою навчальної дисципліни. Для розрахунку, кількість поточних оцінок повинна бути не менше чотирьох, для заочної форми навчання – не менше двох.

Середньоарифметична оцінка з поточних оцінок складається з оцінок за аудиторну, індивідуальну роботу та проставляється окремою графою в журналі обліку навчальних занять з округленням до 0,01 після останнього заняття з дисципліни, семестру.

До оцінок за аудиторну роботу відносяться оцінки за заняття, під час яких здійснювалось обов'язкове оцінювання та оцінки, одержані на інших заняттях. За матеріалами пропущених занять, під час яких здійснювалось обов'язкове оцінювання, курсант (слухач, студент) зобов'язаний відзвітувати до модульного контролю. За кожне пропущене заняття або відсутність оцінки на занятті, під час якого здійснювалось обов'язкове оцінювання, при обчисленні середньоарифметичної оцінки з поточних оцінок рахується «0» балів.

Індивідуальні завдання оцінюються «зараховано» чи «не зараховано». Виконання звітів про самостійне вивчення визначеного робочою програмою навчальної дисципліни матеріалу оцінюється «зараховано» чи «не зараховано». Робота зараховується, якщо в звіті є основні поняття та положення, структура відповідає змісту матеріалу, сформовано висновки

Сумарна кількість балів за дисципліну є сумою від середньоарифметичної поточної оцінки, помноженої на ваговий коефіцієнт 0,8, та оцінки за семестровий контроль, помноженої на 0,2. У відповідності до набраної сумарної кількості балів, оцінка за дисципліну визначається за націо-

нальною шкалою, шкалою ЄКТС і 100-бальною шкалою за допомогою «Таблиці відповідності шкал оцінювання» (таблиця 1) та «Шкали переведення національної системи і системи ЄКТС в 100-бальну систему», наведеної в додатку 2 «Положення про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) Національної академії Державної прикордонної служби України ім. Б. Хмельницького».

Курсант (слухач, студент) допускається до семестрового контролю (семестрового екзамену, диференційованого заліку, заліку), якщо він склав всі модулі, виконав всі види завдань, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Курсант (слухач, студент), який не склав хоча б одного модуля, курсової роботи (проекту), отримав середньоарифметичну оцінку з поточних оцінок за аудиторну роботу менше 2,0, не відвідував за контрольні, лабораторні роботи, індивідуальну роботу, не допускається до семестрового контролю. У разі коли курсант (слухач, студент) не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності екзаменатор проставляє – «не допущений», а в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 35 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС (таблиця).

Курсант (слухач, студент), який отримав середньоарифметичну оцінку з поточних оцінок за аудиторну роботу менше 2,0, не відвідував за контрольні, лабораторні роботи та визначений робочою програмою навчальної дисципліни вид індивідуальної роботи до модульного контролю не допускається. Він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і йому виставляється оцінка за модуль «незадовільно» за національною шкалою, 35 балів за 100 бальною шкалою і FX за шкалою ЄКТС.

Курсант (слухач, студент) допускається до семестрового контролю (семестрового екзамену, диференційованого заліку, заліку), якщо він склав всі модулі, виконав всі види завдань, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

Курсанта можна звільнити від складання семестрового контролю, при цьому звільнення здійснюється на підставі вимог «Положення про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) Національної академії Державної прикордонної служби України ім. Б. Хмельницького».

При розрахунку середньоарифметичної оцінки з поточних оцінок за кожне пропущене заняття, під час якого здійснювалось обов'язкове оцінювання, виставляється «0» балів. Якщо курсант (слухач, студент) за відповіді на семестровому контролі отримує оцінку «незадовільно», за своєю дисципліни йому не зараховується і у відомості обліку успішності виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС (додаток 1).

Курсант (слухач, студент), що одержав одну або дві незадовільні оцінки за результатами семестрового контролю, без поважних причин не з'явився на семестровий екзамен (диференційований залік, залік) допускається до ліквідації академічної заборгованості після завершення екзаменаційної сесії. Не пізніше наступного дня, після завершення екзаменаційної сесії, начальник навчального відділу відпрацьовує графік ліквідації академічної заборгованості і представляє на затвердження заступнику ректора академії (проректору) з навчальної роботи. При відпрацюванні графіку ліквідації академічної заборгованості для підготовки до складання диференційованого заліку, заліку курсанту (слухачу, студенту) виділяється один день на підготовку і один день на здачу, до складання семестрового екзамену виділяється три дні на підготовку і один день на здачу. Повторне складання одного й того ж семестрового екзамену (диференційованого заліку, заліку) допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: перший раз викладачу за рішенням начальника кафедри; другий раз – комісії, яка створюється рішенням заступника ректора академії (проректором) з навчальної роботи.

У разі отримання курсантом (слухачем, студентом) незадовільної оцінки під час другого повторного складання семестрового екзамену (диференційованого заліку, заліку) комісії або отримання більше двох незадовільних оцінок під час екзаменаційної сесії, питання про їх подальше навчання розглядається на засіданні Вченої ради факультету та академії.

Семестровий контроль оцінюється за національною шкалою, 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до «Шкали переведення національної системи і системи ЄКТС в 100-бальну систему» наведеної в «Таблиці відповідності шкал оцінювання»

Таблиця відповідності шкал оцінювання

Сума кількості балів	Бал за 100-бальною шкалою	Національна шкала	Оцінка ЄКТС
5,00-4,51	100-90	5	A
4,50-4,01	89-82	4	B
4,00-3,51	81-75	4	C
3,50-3,01	74-67	3	D
3,00-2,6	66-60	3	E
2,59-2,00	59-35	2	FX
1,99-0,00	34-1	2	F

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове

забезпечення:

<https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Додаток А

Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Традиційні методи навчання	
МН.1.1.	Усне викладення навчального матеріалу (розповідь, пояснення, лекція)
МН.1.2.	Обговорення матеріалу, що вивчається (бесіда, дискусія, брифінг, диспут)
МН.1.3.	Наочні методи (ілюстрація, демонстрація)
МН.1.4.	Практичні методи (лабораторна робота, практична робота, пробні вправи, творчі вправи, усні вправи, практичні вправи, графічні вправи, технічні вправи)
МН.1.5.	Методи самостійного та індивідуального навчання (рецептивний, репродуктивний, евристичний, дослід- ницький)
2. Активні методи навчання	
МН.2.1.	Ігрові (професійні ігри, професійний тренінг)
МН.2.2.	Неігрові (аналіз конкретної ситуації, круглий стіл, навчання через науково-дослідну роботу)
МН.2.3.	Неімітаційні (групова дискусія, індивідуальні практикуми, метод «ХОБО», активні види лекційних і семінарських за- нять)
3. Інтерактивні методи навчання	
МН.3.1.	Інтерактивні методи в малих групах
МН.3.2.	Інтерактивні методи в великих групах
МН.3.3.	Інтерактивні методи під час самостійної роботи

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
МК 1.5	Виконання нормативу
МК 1.6	Виконання вправи
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
МК 2.9	Виконання нормативу
МК 2.10	Виконання вправи
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
МК 3.4	Виконання нормативу
МК 3.5	Виконання вправи
4. Підсумковий контроль	
МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний
МК 4.5	Практичний